

ს ი ა ს გ ი

ნახ. ს. ნადარეიშვილისა

კვლევა-დასაუფლებელი

30 იანვარს წარმოთქმულ მორიგ სიტყვაში პიტლერმა ცელარ შესძლო დაემოლა გერმანელების დამარცხება საბჭოთა კავშირ-გერმანიის ფრონტზე. .... პიტლერის ეს სიტყვა, — სწერს აბ. ზასლავსკი, — წარმოადგენს ავტონეკროლოგს... თითქოს დგას პიტლერი—პიტლერის სამარხთან და დაცქერის რა ნაცნობ სახეს, ცრემლმორეული ლაპარაკობს იმის შესახებ, თუ რა შესა-ნიშნავი კაცი იყო იდოლუ პიტლერი“.

პიტლერი: (კუბოში ჩახვენებულ პიტლერს) — მართალია, ელვისებურმა ომმა, რომლის დამთავრებასაც შარშან აპირებდი, წელს თვითონ დაგამთავრა, მაგრამ გულს ნუ გაიტეხ, ჩვენც შენი გზით ვივლით.

გაეღვიძა. მღვრიე თვალები კედლის სარკეს მიაბყრო. — აღვმის დროა, — გაიფიქრა მან. ცოტა ხნით კიდევ ფიქრებს მიეცა. წინაღ, ამ დროს, მის საწოლ ოთახში მზის სხივები შემოიჭრებოდნენ, ახლა კი ელექტრო შუქით იყო განათებული. და ეს იმით, რომ ახლანდელი მისი ბინა მიწის ქვეშა მოქცეული, რათა „ქვეყნის მპყრობელის“ სიცოცხლე უზრუნველყოფილი იქნას საბჭოთა კავშირ-იზგლისის ყუმბარმშენების თავდასხმებისაგან.

შუბლი შეიკრა. გაბერილი ცხვირის ნესტოები ნერვიულად მოძრაობდნენ. თვალებს გაჟვივით აბრიალებდა.

— სისულელეა! დაიდრიალა მან. შეიძლება თავისთავთან სიმართლე ითქვას, რა დროს სიტყვის თქმაა? ვის რათ უნდა ჩემი სიტყვა? სიტყვა კი არა, ქვეყანა პურს მთხოვს და მშვიდობიან ცხოვრებას. — მე შემედლო დღევანდელ სახეიმო კრებას დღემდომით შევხვედროდი, მაგრამ, არა, — ეს შეუძლებელია, მტრები გაიხარებენ, — სხვაგვარად ახსნიან.

და მან გადაწყვიტა ქვეყნად მისი გაბატონების მიჯნური წლისთავის აღსანიშნავად მოწვეულ ფაშისტ მეთაურთა კრებაზე სიტყვით გამოსულიყო... შუბლზე ორივე ხელი დაიდვა.

სათქმელიც რომ არაფერი მაქვს. ფიქრობდა იგი. ხომ შეიძლება ვინმე თავხეხილადებული შემეკითხოს:

— გვაცნობეთ რა მოხდა თქვენი „ელვისებური ომის“ შედეგათ?

— გვითხარით, როდის შევალთ მოსკოვსა და ლენინგრადში?

მწარედ გაიღიმა. — ვინ გამიბედავს ასეთი სულელური კითხვის მოკვმას? ვის ეჭნება თავი მოძულადებული?

წამოდვა, ოთახში ტლანქად გაიარ-გამოიარა, კედლის სარკის წინ უზნო მსხვილი ფეხებით გაიჯგემა, ორატორის პოზა მიიღო, მარჯვენა ხელი ჰაერში აიჭნია და პრანქაგარებით დაიწყო:

„იცი თქვენ იყო ის, ვინც ამ ცხრა წლის წინათ დაღუბვის პირად მყოფ ჩვენს ქვეყანას მოევიღნა, როგორც ზეადამიანი, ლეთაებრივი ძალის მქონე, არიული სისხლის პატრონი?“

ეს გახლდით მე!

იცი თქვენ იყო ის, ვინც ისტორიის ჩარხი თავისკენ მოაბრუნა და დაიპყრო ევროპის სახელმწიფოები?

ეს გახლდით მე.

იცი თქვენ იყო ის, ვინც 1934 წლ. 30 ივნისს „გენერალური მშენა“ ჩაატარა ფაშისტ მეთაურთა შორის და ათასამდე მათი სული საიჭიოსკენ გაისტუმრა?

ეს გახლდით მე.

იცი თქვენ იყო ის, ვინც ჯერ კიდევ ჭაბუკობის დროს შეადგინა მსოფლიოს სურათი და შეიმუშავა მსოფლმზედველობა?

ეს გახლდით მე. და ასე დაუსრულებელი დარბაზში გაისმოდა,

„ეს გახლდით მე!“

მას მხოლოდ არაფერი უთქვამს მისი წარსული ცხოვრების შე-

ბნელი ამბების შესახებ, თუნდაც იმ პერიოდისა, როცა იგი „ვენის საერთო საცხოვრებელში“ ცხოვრობდა, „საცა რაი მუშაობით თავს არ იწუხებდა, ფიქრობდა რაღაც, სასწაულმომქმედ საშუალებებზე ჯადოქრული ძალის მქონე თმის პომადაზე...“ ასევე თითქმის არაფერი უთქვამს მას საბჭოთა კავშირ-გერმანიის ომის შესახებ, რადგან ამ თემაზე ლაპარაკის დროს ყელში რაღაც გაეჩხირა, ხველა აუტყდა და ხმა ჩაეხლიჩა. მხოლოდ რამდენიმე მისი ფრაზა გარკვევით გაისმოდა: „მე შემიძლია მხოლოდ ერთ რამეში დაგარწმუნოთ... იგი შეჩერდა. „აქ პაუზა შეუძლებელია“, გაიფიქრა მან, — რადგან შეიძლება ვინმემ იფიქროს, რომ მე ვარწმუნებ მას ჩვენს გამარჯვებაში“.

მან განაგრძო: „თუ როგორ დამთავრდება ეს წელი მე არ ვიცი. დამთავრდება ომი მიმდინარე წელს, არც ეს ვიცი!“

სიტყვა დაასრულა. სარკის წინ რეპეტიცია ჩინებულიად ჩატარდა. მას წარმოუდგა წინ ფეხზე ამდგარი მთელი დარბაზი, ოჯახი, ტაშის ვრიალი და შეძახილი — ჰაილ ფიურერი! შემოტრიალდა და მისაღებ ოთახში გავიდა, სადაც მას მინისტრები ელოდებოდნენ. ყველაზე უმაღლეს მასთან მიიჭრა თავისი მრუდი ფეხებით იოზეფ გებელსი, მოწიწებით სალაშქრო მისცა და მოკრძალებით მოახსენა: — ქვეყნის მპყრობელო, მუსოლინი გილოცავთ დღევანდელ დღეს.

— მუსოლინი? ჰა, ჰა, ჰა! ბენიტო მუსოლინი? დოჩი?... დღევანდელი იულუს კეისარი? უგემურად ხითხითებდა ფიურერი.

— იუპი! ბრძანების კილოთი მიმართა ფიურერმა ჰებელსს.

— მიბრძანეთ, ქვეყნის მპყრობელო! — ცახცახით უბასუხა მას გებელსმა და ცერებზე შესდგა, რათა ცოტა სიმძლვე მომატებოდა.

— გადაეცი იმ სულელ მუსოლინს, რომ ენას კბილები დააბჯინოს, თორემ ჩემ თავს ვფიცავარ, არც ენა შერჩება და არც კბილები. გავიგე, რაღაც მოუჩმანავს, თითქოს ომის რაობის შესახებ, მისი აზრი უფრო სწორი იყოს, ვინემ ჩემი. არ ესმის იმ უბედურს, რომ მე ვთქვი, „მე მიყვარს ბავშვი და ომი! ბავშვები უნდა იზრდებოდნენ ომისათვის“.

— დიდებულა! გენიალურა! შესანიშნავა! — ჩიფჩიფებდნენ მინისტრები.

— მან კი რა სთქვა, რა წამოროშა? ის, რაც მე უნდა შეთქვა! „ომი ღვთაებრივი წარმოშობის საქმეა. ომი მამაკაცისათვის იგივეა, რაც დედობა ქალისათვის“.

— სისულელეა! საძაგლობაა! უაზრობაა! — გაისმა მინისტრებს შორის. ფიურერმა მრისხანედ გადახედა მათ, მაგრამ მაინც თავი შეიკავა და მათთან ერთად გასწია ფაშისტ მეთაურთა კრებისაკენ, რათა სიტყვით გამოსულიყო მათ წინაშე ქვეყნად მისი ბატონობის მეტრე და, ჩვენი ღრმა რწმენით, უკანასკნელი წლისთავის აღსანიშნავად.

უშვარა

უაჟისი ოუიზრეპი ბრძნობენ

„აღმოსავლეთის ფრონტზე შეტევიდან თავდაცვაზე გადასვლა ადვილი არ იყო“. შიტლერის ბიტყვიდან.

ნახ. ს. ნადარეიშვილისა

— ბატონო გენერალო, ჩვენი ჯარი გარბის. — მაშ როგორ ვნებავთ? — ბრძანებაა — შეტევიდან თავდაცვაზე გადავიდეთ.

გებელსმა გამოაქვეყნა სტატია, რომელშიც ეხება რა მამიან დაჯავშნოვებით გერმანელი ხალხის სულიერად დაცემას, სხვათა შორის სწავლის...

გაზეთებიდან

I

ოთხი ფეხით დადიოდა არიელთა წინაპარი, ტანზე ჩაცმა არ იცოდა, დარი იყო თუ ავდარი.

II

უამთა ცვალში მათი მოდგმა თუმც ორ ფეხზე დადგა მარა, ვერაგ მხეცის ინსტიქტები ბოროტ გულში ვერ დამალა.

ზის გებელსი მოწყენილი და ჭმუნვის ალს ველარ იქრობს, ხან ბორავს და ხან ქვავდება და სულ ფიქრობს, ფიქრობს, ფიქრობს.

„დღეს მესამე იმპერიას, ამ უმძიმეს ომის გარდა, სხვა, ახალი თავსატეხი, ხათაბალა დაემართა:

არიელთა უძლევე ლაშქრის ჯარისკაცს, თუ ოფიცერსა— ვინც შეხედავს გაიოცებს მათი სახის იერფერსა,

მოლაჟღაჟე წითელ ლოყებს, წვეტ ნიკაპს და ჩაფსკვნილ კისერს თქვენი ჭირი წაულია, შეუცვლია რაღაც მიზეზს.

კიდევ მეტიც!—მწყაზარ უშბლზე ყველას დალი დასჩენია, — ჩვიდმეტი წლის ჭაბუქსაც კი ნაოჭები გასჩენია.

კაცმა რომ თქვას, ეს ხომ ერთობ სამწუხარო არის საქმე... უეჭველად ზომა რამე გამოენახო უნდა აქ მე.

წამალია აწ საჭირო რომ არიელ მხედრის უშბლი კვლავ გასწორდეს ნაოჭისგან და არ იყოს მონადირუბლი“.

* *

ამ საკითხზე მყის გებელსთან ექიმების შესდგა კრება, რომელზედაც ბატონ მინისტრს მოახსენეს განმარტება:

— უშბლზე ნაოჭის გაჩენა, ვატყობთ, ჰავის ბრალიაო; და ფიზიკურ მეთოდს გარდა, ძნელი სამკურნალიაო.

და რადგან გვსურს, ნაოჭები მოვსპოთ ლაშქრის მასაშიო, — მთელ არმიას ფაშისტურსა დასჭირდება მასაჟიო“...

გებელსს სახე გაუნათლა ბოძნულ თათბირის ამ შედეგმა და იმავე დღეს, მან „ფიურერს“ წარუდგინა ვრცელი გეგმა.

* *

მაგრამ მამაც წითელ ჯარსაც თვისი გეგმა ჰქონდა მაშინ და, მით, „მცირე“ კორექტივი შეიტანა მათს გეგმაში:

„ფიურერს“ და ჯუჯა გებელსს — სულ ხატები დაუფეთა და ფაშისტთა „უძლევე“ ლაშქარს მასაჟი — თვით გაუკეთა.

ზარსადანი

III

ის საბჭოეთს თავს დაესხა დაემუქრა თავხედ კვეხნით, მაგრამ ბედმა უმტყუვნა და — უკან გარბის ცალი ფეხით.

ის რ ე ბ ი

ი მ ე ზ ო ს . .

უზგარი საზუალეზა

იმ დროს, როდესაც ჰიტლერი და გებელსი ქვეყანას ყურებს უჭედავს ფაშისტური არმიების „გეგმიანად“ უკან დახევის გარშემო ლაყობით, ბულგარული პრესა ხმაშეწყობილად „გამღერის“ გერმანელების მიერ „მოსკოვზე შეტევის“ შესახებ.

გაზეთებიდან

არის ანდაზა ერთი, მსურს გავიხსენო ახლა: სამ დღეს იყუფა თურმე შეშინებულმა ძაღლმა.

და ბულგარეთის პრესაც დღეს რომ ჰყუფს ფაშისტურად, ჩვენ საუცხოოდ გვესმის ასე იქცევა თუ რად?

ჰიმღერის სახრემ როცა მას შეუწითლა კეფა, შემდეგ დაიწყო სწორედ ასე ერთგულად ყუფა.

ყუფს, როგორც მხდალი ძაღლი არც იცის თუ რას როზავს; იყუფოს!.. როზვა მისი არავის უღირს გროზად.

გაზეთებიდან

ჯარს შემოაკლდა პური, გასუსხინდა ჰავა და მაიერის გულშიც იმედი აღარ ჰყვავა

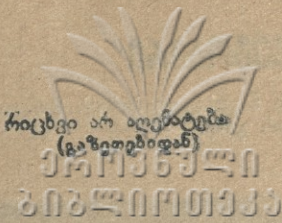
ბარათს წერს... მწარედ მოთქვამს, ვერ უძლებს შიმშილს, ზამთარს მთხლის ყავაც ველარ აცხრობს მჭვალს, გვერდის წკნელში გამდგარს.

ოფიცერმა მყისვე წერილი დააკავა, რომ მაიერის გულში განოყიერდეს ყავა.

გა-ნი

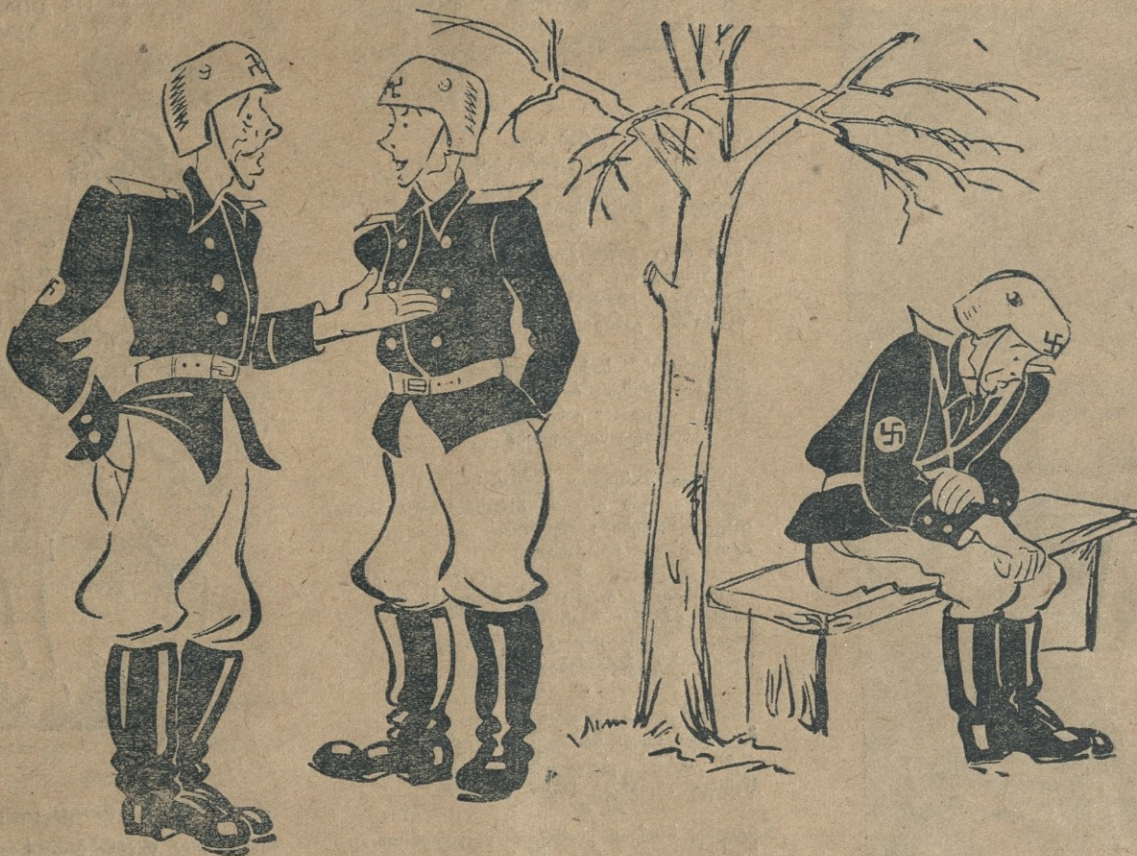

ალარ ლაუზოვის

ნახ. ე. მაყაშვილისა

გერმანელი ტყვეები აცხადებენ, რომ შათ ასეულში და ოცეულში ჯარისკაცთა რიცხვი არ აღემატება (გაზიფიციან) 20, 10, 4 და ზოგჯერ ოცეულში 2 კაცს.

— რამ მოაწყინა ფრიცი? განა ეწყინა, რომ იგი ოცეულის მეთაურად დანიშნეს?
 — დანიშნეს, მაგრამ ოცეულში ორი კაცის მეთი აღარ დაუტოვეს წითელარმიელებმა.

კ ა ვ ე კ ი

ნახ. კუკრინიკებისა

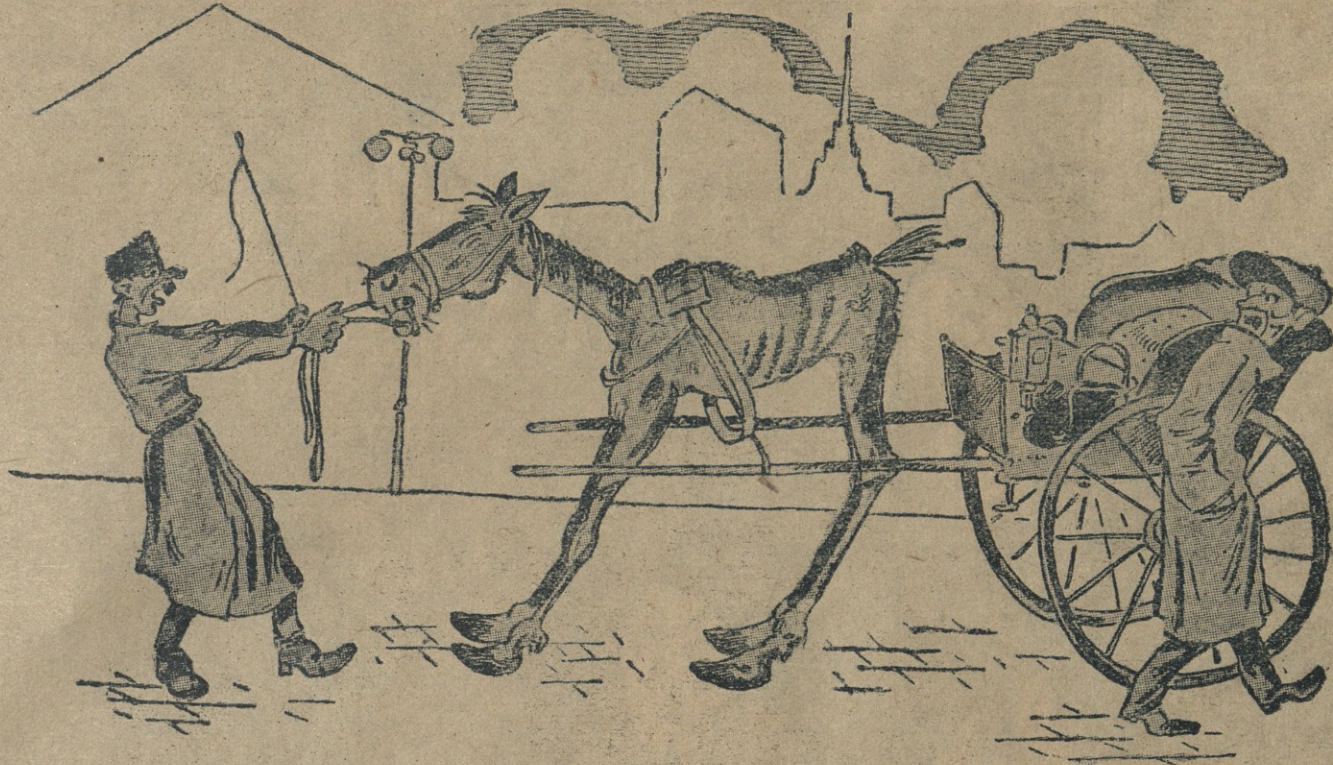
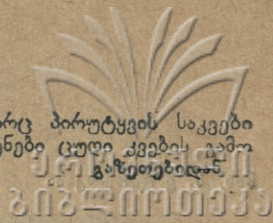
9 იანვრიდან, 22-დე, ჩრდილოეთ-დასავლეთისა და კალინინის ფრონტებზე გერმანელებმა დაჰკარგეს 17.000-ზე მეტი კაცი.
 16 იანვრიდან 25-დე, დასავლეთის ფრონტზე გერმანელებმა დაჰკარგეს 12.000-ზე მეტი კაცი. (საბჭოთა საინფორმაციო ბიუროს ცნობებიდან)

— ვბედავ მოგახსენოთ, რომ ფრონტის ხაზი გასწორებულია...

ემმაკი არც ისე საშიშია, როგორც გვიხატავენ...

„საფრანგეთში სასურსათო მდგომარეობა ძლიერ გაუარესდა. არც ბირუტყვის საკვები იშოვება. მეეტლებს მგზავრები ალბართში არ დაჰყავთ, რადგან ცხენებე ცუდი კვების გამო დაუძლურებულა“.

— შოდი, მიზელ, მოაწევი ამ ეტლს.
— საღ მაქვს მაგის ძალა, უკმელობის გამო მაგ ცხენზე უფრო დაუძლურებული ვარ.

უაზისგური განსხვავებები

კითხვა-პასუხები

გამოცდილი ხირომანტი ქალი
გამოიცნობს:
წარსულს,
ამწყოს
და მომავალს,
იმ პირთა, რომელნიც გერმანიიდან მიემ-
გზავრებიან საბჭოთა კავშირ-გერმანიის
ფრონტზე.
მომავალს აცნობებს დაუსწრებლად.

ქუართუკების,
ქეჩის თბილ წაღების
და თბილი საცვლების
ნაცვლად შეიძლება გამოყენებულ
იქნეს პიტლერის სიტყვა სახელწოდებით:
„გერმანელთა თქვენ ჩემთან
დაგცხვებით!“
მოითხოვეთ ყველა კიოსკებში და წიგნის
მალაზიებში.

**დიდი სტაეის მქონე,
ქველი ჯალათი**
ეძებს გერმანიის ჯარის გენერლის ად-
გილს მხოლოდ იმ პირობით, რომ არ გა-
იგზავნოს საბჭოთა კავშირ-გერმანიის
ფრონტზე.

განცხადებები შეკრება, გადმოთარგმნა გერმან-
ული და მიაწოდა „ნიანის“ რედაქციას
ლ. ლაგინსა

კითხვა

გერმანულ სოფელ ფუილორფიდან პიტლერებმა ჯარში გაიწვიეს საში ფაშისტი
ეფრეიტორი. დასავლეთის ფრონტზე ბელგიისა და საფრანგეთის აკლების დროს მათ მი-
იღეს თითო ჯვარი; სამხრეთისკენ — ბალკანეთის სახელმწიფოებზე ლაშქრობის შემდეგ
მათ მიიღეს კიდევ ორ-ორი ჯვარი. ამის შემდეგ ისინი საბჭოთა კავშირ-გერმანიის
ფრონტზე გადმოიყვანეს.
რამდენი ჯვარი მიიღო თითოეულმა ფუილორფელმა ეფრეიტორმა საბჭოთა კავშირ-
ზე გამოლაშქრების შემდეგ?

პასუხი

თითო ჯვარი, საფლავის ქვის შესაცვლელად.

კითხვა

ექსპრესის სისწრაფე საათში უდრის 80 კილომეტრს, ჩვეულებრივი მატარებლის
სისწრაფე დიდ გადასარბენზე, ნიშანსვეტის გამოჩენამდე უდრის 50 კილომეტრს, ნიშა-
ნსვეტის გამოჩენის შემდეგ კი 30-ს.
რას უდრის ფრონტიდან გაქცეული ფაშისტი ჯარისკაცის სისწრაფე?

პასუხი

ფრონტიდან გაქცეული ფაშისტი ჯარისკაცის სისწრაფე წითელარმიელის გამოჩე-
ნის შემდეგ უდრის ექსპრესის სისწრაფეს გამრავლებულს ორჯერ.

კითხვა

გერმანელების მიერ დროებით ოკუპირებულ ყირიმის ერთერთ უბანში A პუნქტიდან
B პუნქტისაკენ გაემართა სამხედრო საჭურველით დატვირთული ფაშისტიების მატარებ-
ლი. მატარებელმა უნდა გაიაროს C პუნქტიც, რომელიც A და B პუნქტებს შორის მდგ-
ბარეობს.
გამოსარკვევია — როდის მივა B პუნქტში ფაშისტიების მატარებელი, რომლის სის-
წრაფე საათში 30 კილომეტრია და რომელსაც A პუნქტიდან B პუნქტამდე 70 კილო-
მეტრი აქვს გასავლელი.

პასუხი

ვერასოდეს, რადგან C პუნქტში პარტიზანები არიან დაბანაკებულნი.

დამოხდა

ახალი უაზრსაზრი პიონი

ჩვენ გვინდა დავუბრუნოთ შიშველ ფეხს მისი შესაფერი ადგილი. დაე ადამიანებმა ხელობა განიკადონ უძველესი დროის სიბარული, რასაც მასში შიშველი ფეხით სიარული იწვევდა. ძირს ფეხსაცმელის გაუმარჯოს მოზარდ ტერფებს! (პიონების შიშველფეხიდან)

წახ. მ. ვადბოლსკისა

პიონების არია

— ჩვენ არ გვინდა ვზარდოთ მარტო მოქალაქის ყურები. გაუმარჯოს მოზარდ ტერფებს და გაბზვილ ცერებს, ტყავეულსაც ლაგვიზოგას, თან ააშებს მასებს ტყვია ყველას, ჩვენს პროგრამას ვინაც შეაფერებებს.